

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Trump'ın İran'la Bir Anlaşmaya Varıldığını Açıklaması, ABD'nin Zayıflığının Bir Kanıtıdır

Haber:

ABD'li Axios sitesi, ABD ile İran'ın şu hususları içeren bir mutabakat zaptı imzaladığını ortaya çıkardı: **“Lübnan da dahil olmak üzere tüm cephelerde düşmanlıkların derhal ve kalıcı olarak durdurulması”**.

Mutabakat, Hürmüz Boğazı'nın geçiş ücreti alınmaksızın derhal yeniden açılmasını, buna karşılık ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımların kademeli olarak hafifletilmesini, İran'ın petrol satışına yeniden başlamasına imkan tanıyan 60 günlük geçici yaptırım muafiyetlerinin sağlanmasını ve İran'a yönelik yaptırımların hafifletilmesinin İran'ın anlaşmada belirtilen yükümlülükleri uygulama derecesine bağlı olmasını içermektedir; ayrıca anlaşma, İran'ın zenginleştirilmiş uranyum stokunun çözümüne yönelik bir çerçeve de içeriyor ancak nükleer programla ilgili herhangi bir pratik adım, daha ayrıntılı bir ikinci anlaşmaya varılana kadar uygulanmayacaktır.

Diğer yandan İran ise, bu mutabakat zaptı uyarınca Hürmüz Boğazı üzerindeki egemenliğinden vazgeçmeyeceğini vurgulamıştır; zira İran'ın IRNA haber ajansı şunları aktarmıştır: **“İran, bu metinde, ne boğazın idaresinden vazgeçme ne de ABD-İsrail'in İran'a yönelik askeri saldırısından önceki koşullara geri dönme konusunda herhangi bir taahhütte bulunmamaktadır.”**

Axios, Trump'ın bir anlaşmaya varıldığını duyurmasının Netanyahu hükümetini şaşırttığını, Netanyahu hükümetinin son günlerde müzakerelerin detaylarına dair bilgilendirme çerçevesinin dışında kaldığını ve bunun da Netanyahu hükümetini, görüşmelerin gidişatı hakkında bilgi almak için Trump yönetimine yakın müttefiklerle temas kurmaya sevk ettiğini bildirmiştir.

ABD Başkan Yardımcısı J.D. Vance'in önümüzdeki birkaç gün içinde imza törenine katılmak üzere Cenevre'ye gitmesi bekleniyor.

Yorum:

ABD Başkanı Trump'ın İran ile bir anlaşmaya varıldığını açıklaması, son günlerde İran'a karşı yapay bir askeri gerginlik dalgasının ardından gelmiştir; bu da anlaşmanın Trump'ın güçlü tutumdan dolayı imzalandığını, savaşın hedeflerine ulaştığını, bu anlaşmanın ABD için büyük bir başarı olduğunu ve Obama'nın 2015'te İran ile imzaladığı ve Trump'ın 2019'da iptal ettiği anlaşmadan daha iyi olduğunu kanıtlamak içindir.

Aslında birkaç gün sonra imzalanması beklenen mutabakat anlaşması metnini inceleyen biri, aslında bunun tam anlamıyla bir anlaşma olmadığını, aksine kapsamlı bir anlaşmaya dönüşmesi için ayrıntılı ve yorucu müzakerelere ihtiyaç duyan sadece bir çerçeve anlaşması olduğunu görür; ayrıca mutabakat

anlaşmasında geçen maddeleri inceleyen biri de bunun, Amerika'nın savaş için belirlediği hedeflerden hiçbirini gerçekleştirmediğini de görür.

İran taleplerinin hiçbirinden taviz vermediği gibi Amerika da, üzerinde ısrar ettiği hiçbir maddede İran'ı boyun eğdirememiştir; yani İran, Amerika'nın propagandasını yaptığı gibi teslim olmamış, İran'daki yönetim sistemi değişmemiş, zenginleştirilmiş uranyumu ABD'ye teslim etmeyi kabul etmemiş, Hürmüz Boğazı'nın yönetimindeki rolünden vazgeçmemiş, Lübnan, Irak ve Yemen'deki ortakları ve müttefikleriyle ilişkilerini kesmemiş ve füze cephaneliği konusunda sadece görüşme veya müzakere etmeyi bile kabul etmemiştir.

Yani bu mutabakata göre İran, ABD'nin kendisinden talep ettiği hiçbir şeyden taviz vermemiştir; dolayısıyla ABD'nin, gerçekte bu mutabakatta, büyük bir devlet olarak zayıf ve İran'a kendi gündemini dayatmaktan aciz bir halde olduğu ortaya çıkmış; hatta İran'ın taleplerinin çoğunu kabul etmek zorunda kalmıştır; bu da ABD'nin uluslararası konumunda büyük bir stratejik gerileme yaşadığının açık bir göstergesidir.

Yahudi varlığına gelince; ABD'nin istişarelerinden tamamen dışlandığı gibi siyasi olarak da dışlanmış gibi görünmektedir; zira İran'a yönelik saldırının İran rejimini değiştirme konusunda başarısız olmasının ardından, güç kartlarının çoğunu kaybettiği ortaya çıkmıştır; dolayısıyla Amerika'nın onu müzakerelere dahil etmeye, hatta ayrıntılarını ona bildirmeye artık bir ihtiyacı kalmamıştır; böylece Yahudi varlığı, Amerikan-İran müzakereleriyle ilgili bilgileri, Beyaz Saray ile bağlantısı olan yakınlarından gizli bir şekilde toplama noktasına gelmiştir.

Bu savaş, Amerika'nın siyasi ve askeri gücündeki bariz zayıflığı ortaya çıkarmıştır; ayrıca orta ölçekli ülkelerin, eğer irade ve kararlılığa sahip olurlarsa, sahip oldukları sınırlı güçle Amerika'ya karşı koyabilecekleri, onun kontrolünden çıkabilecekleri, hatta Amerika'ya isyan edip onun çıkarlarına karşı koyabilecekleri, dış politikalarında gerçek bağımsızlık yolunda ilerleyebilecekleri ve Amerika'nın hegemonyası ve zorbalığından uzak bir şekilde kendi gerçek çıkarlarını arayabilecekleri artık net bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Ahmed El-Hutvânî